

Infektioiden ehkäisy varhaiskasvatuksessa ja kotona – tietoa huoltajille

Varhaiskasvatuksessa olevat lapset sairastavat enemmän infektioitauteja kuin kotihoidossa olevat lapset. Tartuntatauteja voidaan ehkäistä ja vähentää yksinkertaisilla, alla kerrotuilla toimenpiteillä kotona ja varhaiskasvatuksessa. Tästä hyötyvät lapset, heidän perheensä, varhaiskasvatuksen henkilökunta sekä yhteiskunta.

Käsihygienia	Pese lapsen kädet lämpöisellä vedellä ja saippualla ja kuivaa hyvin • varhaiskasvatukseen tullessa ja kotiin palatessa • WC-käynnin jälkeen • ennen ruokailua • kun tullaan ulkoa sisälle • kun käsissä on näkyvää likaa • niistämisen, yskimisen ja aivastamisen jälkeen. Jos kädet eivät ole näkyvästi likaiset, voit käsien pesun sijaan auttaa ja valvoa lasta käyttämään käsihuuhdetta. Käsihuuhteet eivät saa olla lasten ulottuvilla. THL:n tulostettava käsienpesuohje Pidä lapsen kynnet lyhyinä.
Yskiminen ja aivastaminen	Ohjaa lasta yskimään tai aivastamaan kertakäyttöiseen nenäliinaan. Nenäliina laitetaan käytön jälkeen suoraan roskiin. Jos nenäliinaa ei ole saatavilla, ohjaa yskimään tai aivastamaan omaan hihaan tai kynnärtaipeeseen. THL:n tulostettava yskimisohje
Lelut	Puhdista lelut kotona ennen varhaiskasvatukseen tuomista ja uudestaan päivän jälkeen. • Jos lelua ei voi pestä, pidä se viikon ajan pois leikeistä. Huolehdi unilelun puhtaudesta ja pesusta.
Tutit	Puhdista tutit kotona. Tuo nimetyt, puhtaat tutit varhaiskasvatukseen puhtaassa rasiassa.
Vesipullo	Lapsen oma vesipullo on hyvä pestä kotona päivittäin.
Hampaiden harjaus	Harjaa lapsen hampaat kotona aamuin illoin. Jos lapsi yöpyy hoitopaikassa, hampaat harjataan siellä aamuin ja illoin.
Lapsen rokotukset	Neuvolassa annetaan kansallisen rokotusohjelman rokotteet, jotka suojaavat lasta 13 eri tautia ja niiden jälkitauteja vastaan. Vuosittainen influenssarokotus sisältyy näihin 6 vuoden ikään saakka.
Lapsen sairastuminen	Varhaiskasvatuksesta poisjääminen on aiheellista, jos lapsella on kuumetta tai sellaisia oireita, ettei hän jaksaa osallistua toimintaan. Kotiin on hyvä jäädä, kun ensimmäiset oireet ilmaantuvat. Infektiotaudit kuten nuhakuume tarttuvat eniten taudin alussa. Tarvittaessa huoltajia pyydetään noutamaan lapsi kotiin kesken päivän. Lapselle on varmistettava riittävä toipilasaika kotona sairauden jälkeen, kunnes hän jaksaa jälleen osallistua varhaiskasvatuksen toimintaan.

	Milloin lapsi voi palata varhaiskasvatukseen infektiosairauden jälkeen?
Yskä-nuhaoire	Ei estä osallistumista varhaiskasvatukseen, ellei se vaikuta lapsen yleisvointiin.
Nuhakuume, influenssa, korona, korva- ja silmätulehdus	Kun kuume on laskenut ja lapsen yleisvointi sallii varhaiskasvatuksen toimintaan osallistumisen. Silmätulehdus: poissaolon tarve riippuu oireiden voimakkuudesta. Lievä silmätulehdus ei vaadi poissaoloa. Kotiin jääminen on suositeltavaa voimakkaan rähmimisen ajan.
Vatsatauti, ripuli ja oksentelu	2 vrk:n kuluttua oireiden loputtua jatkotartuntojen ehkäisemiseksi. Poikkeuksena EHEC, shigella ja salmonella, joissa varhaiskasvatukseen paluu tapahtuu tartuntataudeista vastaavan lääkärin ohjeen mukaan.
Streptokokki A: nielutulehdus (angiina), tulirokko, ihoinfektiot	Kun kuume on laskenut ja lapsen yleisvointi sallii varhaiskasvatuksen toimintaan osallistumisen, aikaisintaan 24 tuntia antibiootihoidon alusta. Varhaiskasvatukseen on hyvä ilmoittaa streptokokki A -infektiosta.
Märkärupi	Aikaisintaan 24 tuntia suun kautta otettavan tai 48 tuntia paikallisen antibiootihoidon aloittamisesta. Aiheuttaja on yleensä stafylokokki- tai streptokokki A -bakteeri.
Enterorokko, parvorokko, vauvarokko	Kun kuume on laskenut ja lapsen yleisvointi sallii varhaiskasvatuksen toimintaan osallistumisen.
Syyhy	Ensimmäisen hoitokerran jälkeen. Varhaiskasvatukseen on hyvä ilmoittaa syyhytartunnasta. Katso Helsingin kaupungin ohje syyhystä
Kihomato	Ei vaadi poissaoloa. Varhaiskasvatukseen on hyvä ilmoittaa kihomatotartunnasta. Katso Helsingin kaupungin ohje kihomatotartunnasta
Päätäi	Ensimmäisen hoitokerran jälkeen. Varhaiskasvatukseen on hyvä ilmoittaa päätäitartunnasta. Jos päätäitartunta todetaan varhaiskasvatuksessa, lasta ei tarvitse lähettää kotiin kesken päivän. Katso Helsingin kaupungin ohje päätäitartunnasta
Hinkuyskä	5 vrk antibiootihoidon alkamisesta. Jos yskän alusta on kulunut yli 21 vrk, poissaoloa ei tarvita.
Ontelo- ja muut syylät	Ei vaadi poissaoloa.
Vesirokkovirus	Rokottamaton lapsi: kunnes kaikki ruvet kuivuneet. Tähän kuluu aikaa yleensä 5–6 vrk ihottuman alusta. Rokotettu lapsi: kun uusia rakkuloita ei enää tule. Vyöruusu: hoitoon voi tulla, jos ihomuutokset saadaan pidettyä peitettynä.
Yskänrokko eli huuliherpes	Jos ei kuumetta, ei vaadi poissaoloa. Käsien pesu on tärkeää, ettei tauti leviä. Alle 3-vuotiailla lapsilla herpesvirus voi aiheuttaa kuumeisen suutulehduksen.

Lisätietoa lasten yleisimmistä infektioitaudeista ja niiden hoito-ohjeista löydät luotettavasti verkosta [Infektiot ja päivähoito - Terveyskirjasto](#) ja Terveyskylän Lastentalosta [Lasten infektiaudit](#)

På svenska Hälsobynd, Barnhuset: [Infektionssjukdomar hos barn](#)